

Волкова Валерія Валеріївна
курсант факультету підготовки фахівців
для органів кримінальної поліції ДДУВС

Науковий керівник –
доцент кафедри ОРД та СТ,
к.ю.н., доц. **Єфімов В.В.**

ЩОДО МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

На даний час в Україні є дуже актуальні проблеми боротьби зі злочинністю. Багато науковців досліджують тему щодо міжнародного співробітництва в ОРД, а також напрямки та причини поширення злочинів. У період із 2014 року коли на Сході нашої країни почалися Антитерористичні дії, злочинів стало дедалі більше про що свідчать статистичні дані Генеральної Прокуратури України щодо відкритих кримінальних проваджень. До першого плану таких видів злочинів відносяться такі злочини як: торгівля людьми, міжнародний тероризм, наркобізнес, незаконне заволодіння зброєю, незаконна міграція та інші, які не тільки ставлять у небезпеку окремі держави, але і можуть призвести до пагубних наслідків всього людства, тому правоохоронні органи не тільки окремих країн повинні боротися з такими видами злочинів, а й допомагати іншим державам та докладати максимум зусиль для виявлення, попередження та розкриття таких злочинів. Дана проблема збентежила і Президента України. Який схвалив концепцію, щодо державної політики у сфері боротьби зі злочинністю, у якій сказано, що Україна стає об'єктом зростаючої заінтересованості міжнародних злочинних угруповань, зокрема у сферах легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, торгівлі людьми, нелегального переміщення зброї, небезпечних матеріалів та наркотичних засобів. Збільшується кількість нелегальних мігрантів та набуває все більшого поширення організована етнічна злочинність.[1]

Дану проблематику досліджували такі науковці, як О.М. Бандурка, В.П. Бірюков, В.О. Боняк, В.С. Березняк, М.Г. Богуславський, М.Г. Вербенський, С.В. Вашенко, М.С. Городецька, О.Ф. Долженков, В.П. Захаров, І.М. Зубач, О.В. Захарченко, Д.Г. Заброда, О.В. Злагода, О.В. Кириченко, С.М. Калюк, І.В. Коломієць, В.Н. Кохман, В.В. Рогальська, В.Я. Мацюк, В.В. та ін. Правова основа міжнародного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності складається з : міжнародних договорів, міждержавних договорів (двосторонні і багатосторонні) – пактів, конвенції, договорів, угод; міждержавні угоди з окремих питань, які стосуються взаємодії в боротьбі зі злочинністю; міжвідомчі договори (угоди); національне законодавство з питань надання міжнародної правової допомоги; неписані норми (звичаї) міжнародно-

го права (міжнародна ввічливість, взаємність і ін.) [2, с. 77].

Стаття 5-1 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» визначає міжнародне співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності: «Співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності між міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, державними органами, до складу яких входять оперативні підрозділи, визначені у статті 5 цього Закону, та правоохоронними і спеціальними службами інших держав, які мають у своєму складі відповідні підрозділи, а також з міжнародними правоохоронними організаціями здійснюється відповідно до законодавства України, міжнародних договорів України, а також установчих актів та правил міжнародних правоохоронних організацій, членом яких є Україна» [3]. Концепція державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю серед шляхів та засобів розв'язання проблеми визначає такі:

- зміцнення міжнародного співробітництва;
- додержання міжнародних стандартів щодо збирання й аналізу даних стосовно злочинів, які вчиняються організованими злочинними угрупованнями;
- удосконалення системи моніторингу криміногенної ситуації в частині діяльності організованих злочинних угруповань у державі в цілому та її регіонах зокрема, а також у сусідніх та інших державах;
- дослідження рівня криміналізації окремих сфер суспільного життя у державі в цілому та у галузях національної економіки зокрема, виявлення чинників, що сприяють криміналізації, зростанню латентної злочинності; формування громадської думки з метою сприяння ефективній реалізації державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю;
- надання засобам масової інформації відомостей для об'єктивного інформування населення України про проблеми боротьби з організованою злочинністю і корупцією;
- сприяння в отриманні іноземними громадянами необхідної для захисту їх прав інформації про органи та систему боротьби з організованою злочинністю і корупцією в Україні;
- створення умов для залучення громадських та інших організацій, засобів масової інформації до поширення інформації про діяльність організованих злочинних угруповань, обміну інформацією, що стосується боротьби з організованою злочинністю, на міжвідомчому та міждержавному рівнях.

Міжнародне співробітництво України з питань протидії та боротьби з організованою злочинністю має включати:

- продовження процесу адаптації українського законодавства до законодавства Європейського Союзу з питань протидії проявам організованої злочинності;
- удосконалення взаємодії правоохоронних органів України з питань боротьби з організованою злочинністю з правоохоронними органами іноземних держав на підставі відповідних міжнародних договорів;

- продовження практики укладання міжнародних договорів України з питань боротьби та протидії організованій злочинності;
- розширення практики укладання міжнародних договорів про співробітництво у боротьбі зі злочинністю, зокрема організованою, між правоохоронними органами України та відповідними органами іноземних держав;
- налагодження постійного обміну досвідом спеціальних підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю України з правоохоронними органами іноземних держав, стажування та навчання за кордоном відповідних фахівців.[1]

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 25 березня 1993 р. № 220 «Про Національне центральне бюро Інтерполу» взаємодія правоохоронних органів України з компетентними органами зарубіжних держав щодо рішення питань боротьби зі злочинами, що мають транснаціональний характер, здійснюється через Національне центральне бюро Інтерполу. Міністерство внутрішніх справ України виступає як Національне центральне бюро Інтерполу. Слід зауважити, що ефективність виконання завдань-функцій Українського бюро Інтерполу значною мірою залежить від інформаційної підтримки – інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності всіх правоохоронних органів України та інших держав, а отже, від державної інформаційної політики, що проводиться як в усьому світі, так і в Україні [4; 2, с. 86].

Отже, із всього вищезазначеного можна дійти висновку, що з кожним роком становище багатьох країн у сфері злочинності стає гіршим, існуючі політичні, соціально-економічні умови напруженості в суспільстві, зниження поваги до законності та верховенства права можна прогнозувати тенденцію зростання та поширення в найближчі роки всіх вищезазначених злочинів. Тому перш за все, потрібна стабілізація нормального життя та підвищення соціального рівня населення, співробітництво з усіма країнами світу у сфері боротьби зі злочинністю є невід'ємною частиною розкриття злочинів, підтримка інших та допомога є не менш важливою, і тільки таким чином слід очікувати на покращення боротьби з криміногенною ситуацією в країнах.

1. Про Концепцію державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю: Указ Президента України від 21 жовтня 2011 р. 1000/2011 [Електронний ресурс: Офіційний сайт Верховної Ради України] Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1000/2011> Дата звернення: 26.04.2017 р.

2. Бандурка О.М. Оперативно-розшукова діяльність: Підруч. – Харків, 2002. – Ч. I.

3. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. // ВВР. – 1992. – № 22. – [Електронний ресурс: Офіційний сайт Верховної Ради України] Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2135-12> Дата звернення: 26.04.2017

4. Про Національне центральне бюро Інтерполу: Постанова КМУ від 25 березня 1993 р. № 220 [Електронний ресурс: Офіційний сайт Верховної Ради України] Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/220-93-п> Дата звернення: 26.04.2017 р.